

Høringsoppsummering

1. Type høringsinstans.

Bispedømmeråd

2. Navn på høringsinstans.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd

3. Bispedømmetilhørighet.

Nord-Hålogaland

4. Har du kommentar til kapittel 1: Innledning

Den innledende setningen i første avsnitt gir inntrykk av å være en hovedmålsformulering. Til dette er den litt for snever, samtidig som den ikke er for presis. Vi anbefaler at denne hovedmålsformuleringen arbeides med, med utgangspunkt i de tre innholdselementene, teologisk og pedagogisk grunnlagstenkning.

Det er godt at dåpen løftes fram som grunnlag, samtidig som ikke selve dåpen er en forutsetning for hvem som omfattes av kirkelig undervisning og læring. Likevel kan det presiseres både her og neste kapittel at dåpen ikke bare er viktig, men det teologiske grunnlaget vi bygger kirkelig undervisning og læring på.

5. Har du kommentar til kapittel 2: Teologisk grunnlag for kirkelig undervisning og læring

Det innledende avsnittet har gode intensjoner, men har store rom for forbedringer.

Den ekklesiologiske definisjonen av kirken som bygger på Matt 28,18-20 er for smal, sammen med hvordan misjonsbefalingen er omtalt i neste avsnitt, som også er innsnevrende.

«... kirken vil at evangeliets budskap skal nå alle»: Det er Gud som er det sendende subjektet evangeliet kommer fra, ikke kirken.

«Kirken [må] åpne opp og invitere flere»: Gir ikke mening, siden det nettopp er implisert over at kirken i sin definisjon er åpen i sitt oppdrag. Dersom den likevel er blitt «lukket» er det ikke en følge av dens vesen, men av vår menneskelige passivitet.

Alle de tre ovenstående tilfellene bærer i seg en institusjonell «oss/dem»-tenkning, som vi har med oss fra gammel tenkning hvor en virkelig dro ut fra bedehuset/kirken eller ut av landet med evangeliet. Både Den norske kirke og den kristne verden forøvrig er i en helt annen situasjon nå. Den norske kirke er en kontekstuell kirke, en del av et samfunn og til stede geografisk og demografisk vidt. Evangeliet er ikke begrenset til dem som eksplisitt bærer det med seg (kirken), men vi er likevel gitt det særskilte oppdraget med å peke på det og legemliggjøre det etter beste evne, både der vi selv bidrar, og der vi ser det hos andre.

Som kirke er vi kalt til å være til stede med evangeliet i det samfunnet og i den verden vi er en del av, ikke «åpne opp» eller «gå ut».

Dersom en ønsker å ta utgangspunkt i en misjonal ekklesiologi, som det ser ut som er intensjonen her, bør en heller benytte sendelse- og oppdragsterminologien. Eksempelvis: «Kirken er sendt av den treenige Gud (jf. Matt 28, 18-20 samt Joh. 20,21) for at evangeliets budskap skal nå alle mennesker; skapt og elsket av Gud.»

«... særlig når oppslutningen om tradisjonelle møteplasser er synkende»: Synkende oppslutning er ikke en god teologisk begrunnelse for å nå ut med evangeliet. Synkende oppslutning kan være et problem for framtidig økonomi og hvor relevant kirken opplever seg på samfunnets arena. Men dette bør ikke være en motivasjon for det kirkelige arbeidet vi gjør. Vår motivasjon er Kristi kjærlighet til oss og våre medmennesker. (Dersom dåpstill og konfirmasjonsstatistikk blir målet, er vi ikke lenger en kirke, men en kulturkonserverende museumsorganisasjon som kjemper for overlevelse.)

Treenighetsteologi er et godt utgangspunkt for dette kapittelet. I avsnittet om Jesus Kristus er det flott at samer og kvener og maktdynamikk tas opp. I et treenighetsteologisk perspektiv savnes det likevel at Kristus som utgangspunkt for forsoning (med oss selv, hverandre og gud) tematiseres her. Å ta inn Sivdnidit som innfallsvinkel er et godt og viktig grep, og synliggjør også nytten av en mer kontekstuell fundert teologi.

6. Har du kommentar til kapittel 3: Å leve og vokse: Innhold i kirkelig

undervisning og læring

Innholdsdelingen er mer intuitiv og oppleves mer sakssvarende enn i «Gud Gir – Vi deler».

Bibel, tekst og fortolkning: Inkluder også hvordan kirken forholder seg til tekster som oppleves etisk utfordrende i dag, og tydeligere understreke at kirkens tro er forankret i Guds ord.

Kirkens kultur og tradisjon: Her burde kirkemusikk være spesifisert.

Kristen tro i praksis: Det misjonale ved å forkynne og leve ut evangeliet også i en global verden mangler ved siden av «diakonale praksiser».

Livstolkning og livsmestring: Dette innebærer ikke bare å få redskap til å forstå seg selv og tilværelsen. Det er antydnet nedenfor, men det kunne vært tydeligere uttrykt hvordan kirken og vår tro også gir redskap til å håndtere, møte og mestre livet.

Det bør synliggjøres at Martin Luthers lille katekisme skal ha en sentral plass i innholdet i kirkelig undervisning og læring.

7. Har du kommentar til kapittel 4: Å være og å lære: Pedagogisk

grunnlagstenkning og læringssyn

Med en så vid definisjon av kirkelig undervisning og læring, er det vanskelig å være mer spesifikk i pedagogisk grunnlagstenkning. Kapittelet gir uansett en god beskrivelse av de

forskjellige elementene, kontekstene, kunnskaps og læringssyn som er aktuelle. Erfaring, dialog, kontekst og kunnskapssyn videreføres stort sett fra Gud gir, vi deler. Samtidig er det viktig at siste avsnitt åpner opp for faglig utvikling og fornyelse.

8. Har du kommentar til kapittel 5: Likeverdig deltagelse og medvirkning

I hovedmålet for planen blir det lagt vekt på at en skal gi hjelp til livstolkning og livsmestring. Særlig vektleggingen av livstolkning forsterker et generelt intellektualiserende preg i planen og oppleves ikke nødvendigvis inkluderende. Livsmestring er noe bedre, men det bør tydeliggjøres hva en legger i dette begrepet.

Det er godt at det er sterkere fokus på universell utforming. Dette kan likevel føre til at de spesielle problemstillingene knyttet til kognitiv funksjonshemming kommer i bakgrunnen. Dette kan bøtes på ved å styrke den relasjons-pedagogisk tilnærmingen allerede til stede i planen, som ikke bare vil komme de med kognitive vansker til gode.

Ungdomsrådet har sett spesielt på dette kapittelet, og er glad for de tydelige uttrykte intensjonene om å unngå utenforskap, at man bør kunne velge grad av deltakelse og medvirkning, og at «Ansvaret for barns medvirkning ligger hos den voksne». Ungdom opplever ofte at ansvaret for deres eget ungdomsarbeid, med gode hensikter, blir lagt på dem.

9. Har du kommentar til kapittel 6: Samisk kirkeliv: likeverdig og livskraftig

Måten samisk er inkludert på i planen, med både et spesifikt kapittel samtidig som man kan se elementer fra samisk kontekst igjen andre steder i planen, er forbilledlig, og tydeliggjør samisk kirkeliv som en del av Den norske kirkes tradisjon.

Særlig kan dette være med på å motvirke tankegangen om at det samiske «bare er et lokalt anliggende», og gir kirken forankring til å løfte samisk kultur og kristendomsforståelse også utenfor de samiske kjerneområdene. Slik kan dette også bli et springbrett for at flere kirkelige medarbeidere kan tilegne seg kompetanse i samisk kultur og kirkeliv, og arbeid mer systematisk med samisk i lokalt trosopplæringsarbeid.

Særlig i arbeidet som skal gjøres etter at Sannhets- og forsoningskommisjonen leverer sin rapport og i lys av kirkens ønske om å bidra positivt i dag, er økt kontaktflate, synliggjøring og bevissthet nødvendig for å gi kirkelige medarbeidere mot og forankring til å medvirke til dette lokalt, med større forståelse og eierskap.

10. Har du kommentar til kapittel 7: Samarbeid om kirkelig undervisning og

Læring

Dette kapittelet er godt, men kunne med fordel vært tydeligere på hvordan innføringen av trosopplæringen har påvirket de frivillige organisasjonene, og på hvor viktige disse har vært i dåpsopplæringsarbeidet over hele landet før trosopplæringsreformen. Kapittelet omtaler fremdeles organisasjonenes bidrag som et supplement, i stedet for, som i mange tilfeller, frivillige og organisasjoner som har opplevd seg selv som en naturlig del av det lokale kirke-

og menighetslivet. Dersom en mener alvor med at samarbeidet med organisasjonene er nødvendig, må en være tydelig på at dette er ønsket og villet.

Det kan problematiseres at samarbeidet med skole, barnehage og SFO er en del av kirkens plan for kirkelig undervisning og læring. Det må i så fall tydeliggjøres sterkere at dette samarbeidet med offentlige institusjoner er helt på deres premisser, og at vi ikke benytter disse institusjonene som inngangsport for vår egen trosopplæring. Kirken har tradisjonelt hatt et mye sterkere samarbeid med skole og barnehage, og enkelte opplever det kanskje vanskelig at kirken er «skjøvet ut» av dette rommet. Samtidig kan ikke kirken i et livssynsåpent samfunn opprettholde sin etiske integritet dersom en fortsatt hevder dette særforholdet til skole og barnehage, selv om det handler om kirken som kultur- og tradisjonsbærer.

11. Har du kommentar til kapittel 8: Lokalt planarbeid

Det fremstår noe uklart (sannsynligvis med hensikt gitt de parallelle prosessene med tilskudd og «Kirka vår») hvordan rammeplanene for de enkelte aldersgruppene kommer til å legge rammene for de lokale planprosessene. Det er mulig en bør vurdere å forankre her at så lenge det er knyttet tilskuddsmidler til arbeidet 0-18, vil det også forutsette krav om tilfang og bredde i tiltakene, samt rapportering.

12. Har du andre kommentarer til planen

Planen er god, men framstår kanskje som den har behov for noen runder til for å få til en større helhet og kongruens mellom sine ulike deler.

Kirkemusikk er generelt behandlet som et apropos i planen. Gitt at det kirkemusikalske arbeidet er noe av det største trosopplæringsarbeidet Den norske kirke har, burde dette vært tydeligere framme.

Dette er en plan for Den norske kirke, og slikt sett er det naturlig at den har hovedfokus på det som skjer i Norge. Samtidig fremstår planen ganske nærsynt. Det globale perspektivet mangler, både i det diakonale og det misjonale, og interkulturell kommunikasjon er stort sett begrenset til norske kontekster. Internasjonal økumenikk er heller ikke til stede. Vi anbefaler at dette innarbeides.

13. Av hensyn til forenkling vurderes det om Kirkerådet kan vedta de seks ulike rammeplanene under overordnet del. Hva mener du om dette?

- Kirkerådet kan vedta rammeplanene
- Rammeplanene bør vedtas av Kirkemøtet

Kirkerådet kan vedta rammeplanene

14. Har du utdypende kommentar til spørsmål 13

Under forutsetning av at myndigheten til å vedta den overordnede planen fortsatt ligger til Kirkemøtet, og at dette betyr at det er lettere å oppdatere rammeplanene gjennom Kirkerådet ved behov.